

فصلنامه علمی چشم‌انداز مدیریت دولتی

Journal of Public Administration
Perspective

عنوان مقاله: کاوشی بر الگوی طفره‌روی اجتماعی: مطالعه ترکیبی

Article Title: Exploring the Pattern of Social Loafing: A Mixed Method

نویسندگان: فرشته قلعه‌آقابابائی، بیژن عبدالهی، سعید جعفری‌نیا و جعفر حسنی

Authors: Fereshteh Ghaleh Agha Babaei, Bijan Abdollahi, Saeed Jafari-niya & Jafar Hasani

روش‌رفرنس‌دهی به این مقاله: قلعه‌آقابابائی، فرشته، عبدالهی، بیژن، جعفری‌نیا، سعید و حسنی، جعفر (۱۳۹۸). کاوشی بر الگوی طفره‌روی اجتماعی: مطالعه ترکیبی. چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۱۰(۴)، ۱۴۹-۱۷۴.

To Cite This Article: Ghaleh Agha Babaei, F., Abdollahi, B., Jafari-niya, S., & Hasani, J. (2019). Exploring the Pattern of Social Loafing: A Mixed Method. Journal of Public Administration Perspective, 10(4), 149-174.

تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۱۰/۰۱

ناشر: ایران - تهران - دانشگاه شهید بهشتی - دانشکده مدیریت و حسابداری

Publication Date: 2019/December/22

Publisher: Iran - Tehran - Shahid Beheshti University - Faculty of Management & Accounting

شاپا چاپی: ۶۰۶۹-۲۲۵۱، شاپا الکترونیکی: ۴۱۵۷-۲۶۴۵

ص ص ۱۴۹ - ۱۷۴

کاوشی بر الگوی طفره‌روی اجتماعی: مطالعه ترکیبی

فرشته قلعه‌آقابابائی^{۱*}، بیژن عبدالهی^۲، سعید جعفری‌نیا^۳، جعفر حسنی^۴

۱. دانشجوی دکتری، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، ایران، تهران.

۲. گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، ایران، تهران.

۳. گروه مدیریت منابع انسانی و کسب‌وکار، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، ایران، تهران.

۴. گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه خوارزمی، ایران، تهران.

چکیده

هدف: هدف اصلی این پژوهش، درک ابعاد و نشانگرهای طفره‌روی اجتماعی و بررسی عوامل اثرگذار بر آن در بخش دولتی صنعت پالایش و پخش نفت است.

طراحی / روش‌شناسی / رویکرد: پژوهش حاضر دارای رویکرد ترکیبی است. بخش کیفی آن با استفاده از روش تحلیل مضمون و متعاقب آن بخش کمی بر اساس الگوی شناسایی‌شده در بخش کیفی انجام شد. در بخش کیفی از مبانی نظری موضوع و مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند استفاده شد. مصاحبه‌ها به‌صورت هدفمند و با روش گلوله‌برفی با کارشناسان خبره صنعت صورت گرفت و در بخش کمی پرسشنامه‌ای بر اساس الگوی استخراجی طراحی و توسط اعضای شاغل با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تکمیل شد.

یافته‌های پژوهش: در نتیجه تحلیل داده‌ها، هشت نشانگر، دو بُعد (کفایتی و رقابتی) و پنج عامل اثرگذار (کاری، فردی، سازمانی و مدیریتی، گروهی و اجتماعی) شناسایی شد که در بخش کمی از طریق روش معادلات ساختاری اعتبار و صحت الگوی به‌دست‌آمده مورد تأیید قرار گرفت.

محدودیت‌ها و پیامدها: بخش کیفی مبتنی بر پارادایم تفسیری است و در این بخش ذهنیت پژوهشگران و پیش‌فرض‌های آنان در استخراج مفاهیم تأثیرگذار بوده است. در بخش کمی نیز طولانی‌بودن پرسشنامه پژوهش و ماهیت مقطعی داده‌ها قابلیت اعتماد نتایج را کاهش می‌دهد.

پیامدهای عملی: کاهش تلاش افراد در گروه‌ها به نسبت کار انفرادی یکی از مشکلات شایع گروه‌های کاری است. شناسایی ماهیت و عوامل اثرگذار بر آن می‌تواند در سیری یادگیرنده موجب کاهش این پدیده مخرب در سازمان‌ها شود.

ابتکار یا ارزش مقاله: این پژوهش با بررسی مفهوم‌سازی طفره‌روی اجتماعی و گستره وسیع عوامل اثرگذار بر این پدیده در فضای کار سازمانی به پژوهش‌های این حوزه می‌افزاید.

کلمات کلیدی: گروه کاری، طفره‌روی اجتماعی، تحلیل مضمون.

نوع مقاله: مقاله علمی.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۱/۱۳، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۸/۳۰.

* نویسنده مسئول.

E-mail addresses: Std_f.babaei@khu.ac.ir; Biabdollahi@khu.ac.ir; Shamsj58@yahoo.com; Hasanimeher57@yahoo.com